

Markus

Nycklar

Bakgrund

Evangeliet är skrivet på grekiska. Språket är enkelt men ganska detaljerat och beskriver dessutom personers känslor.

Jesu verksamhet skildras från Johannes döparens verksamhet fram till passionshistorien och uppståndelsen.

Han börjar med en tydlig sammanfattning redan i första versen, "Här börjar glädjebudet om Jesus Kristus, Guds son". Detta är det centrala i hela evangeliet, att Jesus är Messias, Guds son och att vi ska tro på honom (1:14-15).

Förutom en kort inledning kan man dela in evangeliet i tre delar; Jesus i Galiléen (1:12-6:6), Jesus på vandring (6:7-10:52) och Jesus i Jerusalem (11-16).

Målgrupp

Paulus kommer som fånge till Rom och möter där Petrus och Markus. Antagligen får Markus här uppdraget att skriva evangeliet. Behovet av en säker skrift att sätta i händerna på alla de nykristna i Rom med omnejd var stort, eftersom antalet växte snabbt. Han har Petrus som säker källa, som själv varit Jesu lärjunge.

Markus har inte som avsikt att skriva ner en biografi eller historisk berättelse i kronologisk ordning om Jesus, nej han vill förmedla budskapet om att Jesus är Messias, Guds son.

Man märker också att det är icke-judar som ska läsa detta evangelium eftersom han översätter arameiska och hebreiska uttryck tex talita koum (5:41), Golgota (15:22) Eloi, Eloi, lema sabachtani (15:34) och förklarar judiska seder tex reningsprocesser (7:3 f) och sällan hänvisar till Gamla Testamentet.

Fakta

Författare:

De flesta forskare anser att författaren till detta evangelium är Johannes Markus.

Hans mor ägde ett hus i Jerusalem, där de första kristna brukade samlas (Apg 12:12) och kanske var det just där som Markus nyfikenhet för Jesus började.

Han var kusin med Barnabas och fick på så sätt träffa Paulus. Markus var med på Paulus missionsresa till Cypern och Perge men återvände till Jerusalem. Blev lite osams med Paulus men allt redde upp sig till slut så Paulus kallar Markus "sin medarbetare" (2 Tim 4:11). Markus lärde också känna lärjungen Petrus, som kallade honom för "min son" (1 Petr 5:13). En del påstår också att Markus var tolk åt Petrus och på så sätt fick mycket direktinformation om Jesu verksamhet.

Tid:

C:a 60 e Kr.

Markusevangeliet anses vara det äldsta evangeliet, som både Matteus och Lukas har hämtat information ifrån, men ändå det kortaste evangeliet.

Måndag:

Läs 1-3

Markus berättar gärna om att Jesus gör under och tecken. Jämför gärna de olika undren och om det finns någon gemensam nämnare. I vers 1:29 är det Simons (Petrus) svärmor som blir botad från en (enkel?) febersjukdom. Varför tror du att den berättelsen är med?

I Kafarnaum tar några vänner med sig en lam man till Jesus (2:1-). Överraskningen är stor när Jesus först förlåter hans synder innan han senare ber honom att ta sin bädd och gå.

Varför skiljer Jesus så tydligt på synd och sjukdom? Varför säger Jesus så ofta att den som blir botad inte ska berätta det för någon (1:44)?

Tisdag:

Läs 4 -5

Jesus använder sig av liknelser i sin undervisning. Här är den kända berättelsen om mannen som går ut för att så. Inledningen är "Hör" (4:3), ett ord som återkommer flera gånger (v. 9, 12, 15, 16, 18, 20, 23 och 24). Det är det grekiska ordet akou som också betyder lyssna. När vi lyssnar till "glädjebudet om Jesus Kristus, Guds son" är vi då ansvariga för vad vi har hört? Vad blir skillnaden i ditt liv (Matt 13:19 och 13:23)?

Vem är det som gör så att fröet växer, såningsmannen eller jorden själv?

Visste du förresten att det finns en kvinna i Sverige som heter Akou och hon har namnsdag 5 februari.

Onsdag:

Läs kap 6-7

Här sänder Jesus ut sina lärjungar på egna uppdrag (6:7). Fundera kring varför han sänder ut dem två och två? Varför de i princip inte får ta med sig någonting utan vara helt beroende av de människor de möter längs vägen?

Ett annat märkligt uppdrag lärjungarna får av Jesus är att "ge dem något att äta, ni själva"(6:37) och då handlar det om flera tusen människor som är hungriga. Varför gör Jesus så?

Torsdag:

Läs 8-10

Här kommer vi in på själva kärnan, att Jesus är Messias och det är Petrus som får stå för den insikten (8:29). Jesus förbjuder dock lärjungarna att tala om detta för någon annan. Varför? Jämför med måndagens funderingar om de som blev botade från sjukdom.

Vad hade människor på den här tiden för förväntningar på en Messias? Vad ville Jesus förmedla för bild? Vad har du för förväntningar på Jesus idag? Vem är han för dig?

Mitt i andra förutsägelsen om människosonens lidande så kommer

diskussionen upp om vem som är störst (9:33-). Jesus vänder upp och ner på hela tankesättet och säger att den svagaste och ringaste är störst och att betjäna just dem är som att betjäna Jesus själv. Ändå återkommer en liknande diskussion i 10:35-. På vilket sätt betjänar du Jesus idag?

Fredag:

Läs 11-12

Nu rider då Jesus in i Jerusalem och blir hyllad av folket.

Man märker att Jesus är fokuserad och nästan lite spänd över vad som ska hända. Han blir arg på ett fikonträd utan frukt (11:12- och 11:20-), han driver ut de som sålde och köpte i templet och väter omkull bord och stolar (11:15-) och snäser av de skriftlärdade med en motfråga (11:27-). Men vad som får människor att sluta ifrågasätta (12:34) är när det viktigaste budet kommer på tal (12:28). Du ska uppriktigt och ärligt älska din Gud och dessutom älska din nästa som dig själv.

Hur klarar du av detta när du kanske är fokuserad och nästan lite spänd? Vad får det för konsekvenser i ditt liv?

Lördag:

Läs 13-15

Här försöker Jesus förklara vad som ska hända både den närmsta tiden och den längre fram. Lärjungarna är uppskakade över vad Jesus berättar, att en av dem ska förråda honom, att Petrus ska förneka honom och att Jesus själv ska lida och dö. Mitt i all denna tumult så kommer kvinnan med balsamflaskan och visar sin oerhörda vördnad för Jesus (14:3-).

Var det hon som förstod vad som höll på att hända eller ville hon bara visa Jesus sin kärlek? Förstår Du vad som verkligen hände där på korset? Hur visar du din kärlek till Jesus?

Söndag:

Läs 16

Jag har med avsikt bara tagit ett kapitel denna söndag då jag önskar att du ska få sätta dig in i kvinnornas situation och vad som hände just denna söndagsmorgon.

Läs verserna 16:1-8 om och om igen och försök att se dig själv som en av kvinnorna. Vilken av dem är du? Hur känner du? Hur tänker du runt den stora omöjliga stenen som inte går att rubba? Vågar du gå in i graven när stenen är borta? Vad tror du att du ska få se? Blir du rädd? Tror du på vad den unge mannen säger? Vågar du berätta för någon annan vad du har varit med om? Hur ska du göra för att din egen berättelse ska bli trovärdig?

Vad får denna berättelsen för konsekvenser i ditt liv? Vad får Markusevangeliets budskap – "glädjebudet"- för konsekvenser för din egen framtid och de människor du möter nästa vecka?

